

RĂVAȘE 'N
:: TABĂRĂ ::

:: POEZII ::
(1914—1918.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Livia Hulea Rebreanu

EDITURA LIBRĂRIEI DIECEZANE ARAD 1920.

LIVIA HULEA-REBREANU

Răvașe 'n tabără...

— Poezii —

(1914—1918)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ARAD, 1920
EDITURA LIBRĂRIEI DIECEZANE

179606

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tiparul Tipografiei Diecezane din Arad.

859-1 (Hulka - Rebreanu, L.)

Tic

*Tată dragă, care ai murit în
așteptarea Visului, pentru a cărui
împlinire, Tu scumpul meu frate
Emil, ai murit martir*

(14 Maiu 1917).

BASMUL STELELOR

Minunată-i noaptea asta!
Bolta-atât de instelată,
Firea-atât de liniștită
N'am văzut-o niciodată.

Dar un basm îmi vine 'n minte
Stând cu ochii duși în stele:
„Când se stinge-un om din lume
Pică una dintre ele . . .”

Basm duios — dar nu-l pot crede
Chiar azi, când în toată clipa,

**Peste-atâtea mii de oameni
Moartea-și fâlfăie aripa,**

**Și când bolta rece-adâncă,
Poartă-aceeaș bogăție . . .
— De-ar fi drept ce spune basmul
Bolta-ar fi acum pustie . . .**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INIMĂ . . .

Scumpilor mei frați.

Inimă, tu ești urzită
Ori din plumb, ori din granit:
Cum mai poți purta durerea
Ce de-o vreme te-a lovit ?

Când tu știi că 'n deal sub glie
Tata prinde-a putrezi . . .
Dragu-i dus în altă Țară . . .
De s'a 'ntoarce ? — Cine ști ?

Frații ? — Unu-i șarj la tunuri
Iar al doilea în spital,

**Cel mai mic, străin și jalnic
Stă la post pe-a mării mal . . .**

**Inimă — un dram de carne
Multe răni ai mai primit . . .
Astăzi văd: tu ești mai tare
Decât ori și ce granit . . .**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RĂVAȘ ÎN TABĂRĂ

— Mireasa. —

— Decând te-ai dus iubite
În tabără, sub steag,
Mi-e inima cernită
Și sufletul pribeag . . .
Alătura de tine
Mă aflu 'n orice vreme,
Nu știu ce-i frica morții
Zădarnic tunul geme . . .
În preajma ta iubite
Eu sbor neîntrerupt —
Când glonțul crud te-atacă
De-asupra-ți mă fac scut,
Și te sărut, te mângăi
Când stai în șanț culcat
Cu gândurile-aduse
Aci, la noi în sat . . .
Și . . . ce să-ți spun? — că satul
Și casele-s pustii? ! —
— Chiar vântul parcă spune
De-a lumii vijelii . . .

Că hora, șezătoarea
Demult au încetat,
Că toată veselia
Din vremuri — s'a curmat? !
— Azi fetele n'așteaptă
Pe dragu 'n preajma porții,
Miresii fericite, de eri
Azi mâna sorții,
I-a sfâșiat cununa
De mirt — și 'n loc de mire
Cu jalea-o cununase —
. . . . Ce-i pasă de iubire?

Decând te-ai dus iubite
N'am pus în plete flori,
Nici strai de sărbătoare —
Ci merg adeseori
La-altarul Preacuratei
Lumină de aprind,
Și rugii calde, sfinte,
Aripa de-i întind.

Eu cred, simt, știu anume
Că tu o să revii,
Să treci prin mii de gloanțe
Și orice vijelii —
Căci vecinic ți-e aproape
Prea bunul Dumnezeu
Și ruga mea ferbinte, —
Iar scut iubite-s — eu . . .

DORMI UȘOR

Dormi ușor sub glia verde
Tată dragă, dormi ușor,
Am venit de nou la Tine
Crucea 'n floare s'o 'nfășor
Și să ud cu lacrimi țărna
Care ne-a acoperit
O comoară 'n urma cărei
Mult am plâns și-am suferit . . .
Am venit s'aprind lumină
Pe mormântu-Ți neuitat
Și să-ți spun c'a lumii față
Cât de tare s'a schimbat . . .
De Te-ai ridică pe-o clipă
Din lăcașu-Ți, s'o privești,
O, Te-ai îngrozî — știi bine —
Și-ai grăbi s'o părăsești;
Ți-ai vedea cașa pustie:
Trei feciori ai azi sub steag —
Și-un noian de lucruri triste
Ți-ar ieși în drum, șirag . . .

Nici n'ai crede că nici anul
N'a trecut decând Te-ai dus
Și cum tot se pustiise —
Parc'un vifor le-a distrus

Dormi ușor deci dragă tată
Dormi în tihnă, liniștit,
Căci mai bine-i azi sub glie . . .
— Ceasul vremii s'a smintit

Dela căpătâi lumina
Se topește 'ncetisor
Iar amurgul se coboară . . .
— Tată dragă, dormi ușor . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RĂVAȘ ÎN TABĂRĂ

— Sora —

Aproape 'ntoată ziua ți-am scris decând te-ai dus
Și totuș câte lucruri aș mai avea de spus,
Că de ți-aș scrie vecinic, tot n-ași mai isprăvi,
Căci câte nu-i în stare o soră-a-ți povestii?
Dar n'am prea multă vreme, căci lucrul nu se lasă,
Suntem puțini, iar lucru-i destul și'n câmp și-acasă,
Azi însă-i serbătoare, suntem la Sânziene,
De-azi nu mai cântă cucu „își bagă clonțu 'n pene...”
Aseară împletirăm cununi de sânziene
Le-am aruncat pe casă cu picuri între gene...
Svârlii și pentru tine — și cât ne-am bucurat,
Căci mândra ta cunună din locu-i n'a picat...
O, mama, biata mamă ce vecinic te bocește
De-aseară-i mai voioasă; nădejdea 'n pept îl crește.
Iar tatii-i vine vorba, — parcă a 'ntinerit —
Așa o seară bună demult n'am prăznuit...
...În gândurile mele eu te'ntâlnesc mereu

Și 'n fiecare seară îl rog pe Dumnezeu
 Să te păzească vecinic sub scutul Lui slăvit
 Și să te-aducă teafăr în satul nost iubit...
 Prin negura 'noptării, prin negura de fum
 Te văd cum stai pe gânduri proptit de negrul tun,
 Și-acuți fără de groază a gloanțelor furtună
 Ce pică 'n preajma voastră. Și 'n noaptea fără lună
 Tu-ți faci din gând un prieten cu care povestești
 Și câte vise, doruri, lui nu-i împărtășești!...
 Înfiorarea morții nu te mai îngrozește
 Căci crezi cu 'ntregu-ți suflet că Domnul te-ocrotește
 Și simți că 'ncurajarea, — mireasma rugii mele —
 Mai tare-i decât glonțul de tun ori de șrapnele...
 ...Cu gândul suntem vecinic în tabără la tine,
 Credința doar ne ține în mrejele ei fine
 Și ea ne potolește în pept orice furtună
 Încât ne face-adesă puțină voie bună.
 Dar cât ne doare 'n suflet trecând prin lunca verde
 Să fii oricât de tare, măsura ți-se perde:
 N'auzi măcar un cântec, ca'n alte mândre veri,
 Iar câmpu-i gol — și unde-s cosașii noști de ieri?
 Femei vezi pretutindenii cum poartă munca grea,
 Ori niște copilandri, ori vâji cu păr de nea,
 Tăcuți, cu gându-aiurea, parcă-s în cimitir
 Și parc'un nor le-apasă a gândurilor fir.
 ...Prin sat liniște este — ba poate-i chiar prea multă,
 Da 'n sufletele noastre furtuna cine-o-ascultă?
 Când vezi că vara trece și n'ai o bucurie,
 Și tot aștepți zădarnic pe cei plecați, să vie...
 Duminicile's triste cum nici nu poți gândi
 — Iar visurile noastre se sfarmă zi cu zi... —

Doar vâji cu cârja 'n mână pe laviți lângă porți
De vezi când treci spre gârlă — grijindu-și de nepoți,
Iar fetele ofilite la altare-s ne'ncetat
Se roagă pentru aceia ce 'n tabără au plecat...

Ei, nu ți-am spus că Anuța ce tristă-i că nu-i scrii
Și cât ți-a fost de dragă decând erați copii,
Și nici o carte măcar nu-i scrii decând te-ai dus...
..Sărmana, — așa-i de slabă... Cu mare greu mi-a spus
Aseară la fântână, că-i vecinic supărată,
Văzând că ai uitat-o, că nu-i scrii niciodată...
Mie mi-e atât de dragă, că-i harnică, frumoasă,
Iar mami i-ar fi dragă să-i fie noră 'n casă...
Niciuna dintre fete cât ea nu te-ar iubi...
Iar pentrucă-i săracă? — Mai mult te-ar omeni...
..Ionică-al meu îmi scrie atât de des, tot bine,
Și-mi scrie că acuma-i la regiment cu tine,
Dar tot sunteți departe și-i greu să vă vedeți,
Căci vezi, tu ești la tunuri, iar el la saniteți...
— Dar uite, amurgește, vin vitele din câmp
Ți-aș scrie încă multe, dar azi nu am răstâmp,
Deci multă voe bună și multă sănătate
Trimite tata, mama și nașul nost Coudrate,
Tu scrie-ne întruna — pe Anuța n'o uită —
Cu drag te îmbrățișează prin carte — sora ta.

RUGA MAMII

De durerea mea de astăzi
Vin Părinte să-ți vorbesc,
Să 'ntreb viforul din suflet
Oare cum să-l potolesc ?
Rănile-mi adânci și grele
Ce-ar putea să mi le-aline
— Dacă nu credința tare :
Că-orice leac găsim la Tine . . .

Tu 'nțelegi ce se petrece
Într'o inimă de mamă,
Când din toiul muncii — fiul
Craiu 'n tabără îl chiamă . . .
Cui îi pasă că-s bătrână
Fără vatră și-ajutoare ?
Cui îi pasă ce m'aș face
Dacă fiu-acolo-mi moare ?!

Și-el mi-e singura nădejde
Ce-o mai am pe lume-acum . . .
Dacă-l perd nu-mi mai rămâne
Decât să cerșesc în drum.
Și bătrână și săracă,
Iar de mâna dreaptă, slută . . .
Să scâncesc la porți străine
Și de nimenea crezută ?!

. . . Dragul mării drag . . . Îmi vine
Să pornesc cu zor la drum,
Să te cat plângând nebună
Prin înăbușul de fum
Și să te-alipesc de sânul
Care-odată te-a hrănit
Să mă perd cu tine-odată
Sub drapelu-afurisit . . .

— Vai, îmi vin adese unde
C'ași aprinde lumea 'ntreagă
Și din tot ce azi se vede
Numai spuză să se-aleagă —
Să 'nceteze-odat' măcelul
Săvârșit de-a urii pară . . .
— Și mă iartă, dar adese
Și 'mpotrivă-ți fac ocară . . .

. . . O, Părinte, fie-ți milă
De-ale mele bătrânețe,
Tu Ești bun și Ești puternic,
Poți să schimbi a lumii fețe :
Dacă-i scris el să-mi rămână
Colo 'n țările străine,
Doamne-auzi-mi rugăciunea ;
Ia-mă mai întâi pe mine . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RĂVAȘ ÎN TABĂRĂ

— Copilul —

Ne iartă tată dragă
Că nu ți-am scris demult,
Dar Tuțica 'ntro seară
Condeiu mi l-a rupt
Și 'n almăraș cerneala
Nuș'care mi-a vărsat-o
Și de 'nzădar hârtia
Prin ladă-am căutat-o
Și n'ăvû, biata mama
Bani, altele să-mi ieie,
Căci câte nu ne trebuie
Afară de condeie . . .
Ieri însă 'n târg vânduse
Legumă, ouă, lapte —
Și-mi cumpără de toate
Ca să-ți pot scrie carte . . .
. . . De-atunci, decând nu-ți scrisai
Ce multe se schimbară —
S'a dus demult omătul
Și-acuma-i cald, e vară,

Pădurile-s umbroase,
Iar grânele în spic —
Dar mama se tot teme
Că n'om aveà nimic,
Căci sus, spre Miazănoapte
E ne'ncetat, furtună
Și nu știm cine-a aduce
A grâului cunună . . .
Eu însă-i spusei mării
Că satu 'ntreg s'a dus
Să 'mpedice puhoiul —
Dar mama atunci mi-a spus:
„Cum curg șuvoi dușmanii
„De-i negru tot pământul,
„Și pot și-aici s'ajungă —
„Ferească Domnul Sfântul . . .
— „C'acolo la bătaie,
„Nici pasărea nu cântă,
„Nici flori nu cresc — iar iarba
„E veștedă și cruntă . . .
„Căci gloanțele cad spuză
„Ca picurii din nori —
„Și cad polog părinții
„Și mândri noștri feciori . . .
„Că mor fără lumină
„Și fără de cântare,
„Iar clopot le i-e tunul
„În ceasul de 'ngropare . . .”

Mămuca ne îndeamnă
Să ne rugăm mereu,

Să-și verse toată mila
Spre lume Dumnezeu —
Să vină dragul tata
Măcar pe secerat,
Căci uite-acuș e anul
Decând v'au înarmat.
Noi altfel suntem bine
Căci mama se-'ngrijește
S'avem cele de lipsă
Dar Doamne, cât bocește . . .
O văd, cum toarce seara
Că-i doarme fusu 'n mână,
Parcă ascultă ceva
Și — tresărind, suspină,
Își șterge ochii 'n pripă
C'o frică pentru noi —
Sermama, ea nu știe
Că plângem amândoi.
De-acuma am cerneală,
Hârtie și condei
De-acuma îți vom scrie
Tătuică, câte vrei
Poftindu-ți voe bună
Și multă sănătate
Te sărutăm tătuică
Prin mica noastră carte.

PE COMOARĂ

Sorei mele Miși.

Iarăși urc aceeaș cale zgrunzuroasă și pustie,
Iar mă mână-alcea dorul tată drag ce dormi sub glie,
— Însă azi nu vin stingheră, cum venii în cei doi ani,
Ci-azi se va rugă sub cruce-Ți cel mai drag dintre orfani.

Ce s'a 'ntors din gura morții după-o lungă pribegie
Bătrânit fără de vreme, fără viață în privire —
Dar tot mândru, cu avânturi și cu vise tinerești,
Și-a luptat cu vrednicie sub drapelele regești...

Tată drag să pot pe-o clipă să-Ți dau țărna într'o parte.
Să te scoli să-ți vezi feciorul — fericirea te-ar străbate;
Ți-ar fi drag că-l vezi tot teafăr și cu ban d'argint pe pept..
O, să pot pe-o clipă măcar Tată drag să te deștept..

Și să-ți spun cât suferirăm de doi ani decând te-ai dus,
Și cum totuși suferința flori de veci pe frunți ne-a pus,
Ne-a 'nzestrat pe fiecare cu un dar dumnezeesc
Și la fiecare 'n suflet flori neperitoare-i cresc...

Deci îți mulțumesc prin lacrimi pentru rugile 'mplinite
Pentru tainele alese ce mi-au fost descoperite..
Tu mi-ai ocrotit — știu — frații scumpi ce-mi sunt
[de ani sub steag
Tu i-ai dat atâta farmec cântecului meu pribeag...

Tu ne ești de-a pururi raza cărei sufletul se 'nchină,
Tu ne-aprinzi în calea vieții a priceperii lumină,
Tu ne 'ndemni a suferinții grea, cernită, crudă cruce
S'o purtăm cu resemnare chiar la moarte de ne-ar duce...

Cum nu ești schintee pură azi între orfanii Tăi,
Azi, când am răsbit cu fală pân' la munții 'nalți și grei
Și când mândru fiecare ți-ar aduce 'n schimbul truzii
Câte-o floare de isbândă — iar eu flori din parcul Muzii...

Dar... pe semne-așa a fost scrisă: tocmai când erai
[pe cale
Să te bucuri de isbânda și de roada muncii Tale,
Când eră să ai un sprijin într'a vieții luptă grea;
Să ciocnească'n poarta noastră moartea și te-a dus
[cu ea...

...Și iar mă 'ntorc: nu e mai bine cei trudiți să hodi-
[nească,
Nu le-a fost destul de lungă lupta supraomenească?
Las, că de-ar vedea azi lumea: crudă, tristă și pustie
O, s'ar îngrozii sârmanii și-ar grăbi de nou sub glie...

.
.

Dar ce-aud? — O goarnă sună... Dragu-ți fiu trebui
[să plece
Dar tu-ți dormi în tihnă somnul lung și greu sub
[glia rece,
Tu n'auzi suspinul nostru, nu ștergi lacrimile noastre
Nu-ți îmbrățișezi băiatul ce-i chemat de nou la oaste?!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dormi? — Ce-aud plutind în preajmă? — Parcă-s
[sbateri de aripe...
— O, durere taci, cinstește-mi cele mai sublime clipe;
Simt că-i Tata ce coboară să ne binecuvânteze,
Și cu-a dragostii lui raze, calea să ne-o lumineze...

□ □

RĂVAȘ ÎN TABĂRĂ

— Bunicul —

Se împlinise anul și încă nu ți-am scris
Nepoate niciodată — căci uite, înadins
Lăsa-i să treacă vremea — crezând că s'a sfârși
Odată 'nvolburarea — dar poate s'a 'nteți...
Chemai deci pe Florica să-ți scriu prin ea o carte,
Sunt slab și simt că moartea îmi stă mereu la spate,
Și nu știu cum îmi vine așa un dor de tine,
Să-ți spun așa vreă o vorbă nepoate — așa-mi vine...
Căci uite, frunza pică și rândunica-acum
Se pregătește biata de-un lung și aprig drum
Iar razele de-o vreme nu vreau să ne 'câlzească,
Și vântul tot de jale începe să doinească...
Mai stam și eu pe prispă în zilele senine,
Și mă gândeam nepoate, cu dragoste la tine,
Te urmăream cu gândul prin orice vijelii
Și te vedeam drept, sprinten în șirul cel dintâi...
Simțeam atunci că-un sânge mai tiner, mai aprins
Îmi fulgeră prin vine — și-apoi ca dintrun vis
Trezitu-m'a suspinul și bocetul, tomnatec
— Și-acum sunt iarăș robul vetruții cu jăratec...

...Ascult cu fruntea 'n palmă a focului poveste,
Cu'n trai tihnit și molcom cum astăzi nu mai este,
Când stam cu voi pe vatră în nopțile de iarnă
Când fulgii albi, molateci porniră să se cearnă —
Și-eu vă spuneam de lupte aprinse pentru-un steag
Pe care ni-l pitiră, deși ni-e-atât de drag...

— „Noi vrem sub alui umbră pleoapele să 'nchidem

„Și'n clipele din urmă spre el să ne întindem

„Tremurătorul braț,

„Iar ochiul să privească

„În ceasul cel din urmă — comoara strămoșească...”

Voi stați cumiți cu ochii aprinși de-un tainic dor,
Și ca'n deschisa carte citeam c'adâncul lor,
Mai mult argint păstrează decât puteați să știți —
Că'n inimile voastre curate, largi hrăniți
Un picur prea ferbinte, un picur strămoșesc...

Ci azi cum stau pe vatră, ce singur mă gălesc...

Voi toți sunteți departe prin cele țări străine...

Luptați... făr' a ști măcar anume pentru cine...

Și voi luptați — dar lupta avea-va plată oare?

„Un strop e-al vostru sânge, iar el se perde în mare...”

Voi tot luptați cu râvnă, cu sufletul aprins...

— Dar vezi sub geana bolții? — o rază s'a desprins,

Și ea vă luminează azi căile pustii...

— Tu griji, căci pentru Rază vei fi rănit întâi...

Și-ascultă: Raza asta să-ți fie cum Ne-a fost:

Iubită, mare, sfântă — căci altfel n'are rost

Să 'nmânui ferul rece, dușmanii să-i răpui?

Și să aduni comoară pe seama nu știi cui...

Iar... dac' o fi din rază să se aprindă-un soare
Ne-om întâlni nepoate la Marea-serbătoare...
Puteri nebiruite se vor trezi în mine
Și-ușor, cu coasa 'n spate te-oi căută pe tine
Grăbind ca șoimul aprig spre vârful 'ncetinat...
Uitând că-s gârbov, bolnav și părul argintat...

...Se stinge focu 'n vatră, cărbunii doar clipesc
Ca niște ochi de șarpe — iar basmele-amuțesc...
Cu toate că atâtea aș mai dori să-ți spun, —
Dar astăzi câte pedeci în drumul nost se pun...
La geamuri vântul toamnei tot geme și bocește,
— Florica-i obosită — iar cina aburește...
Puterile mă lasă, iar dorul tău mă frânge...
— Să-ți fie răsplătit tot picurul de sânge...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ÎNTINDE-MI MÂNA

Întinde-mi mâna să ți-o strâng
De cea din urmă dată,
Întinde-mi mâna să ți-o strâng
Și las' la peptu-ți cald să-mi plâng
Iubirea sfărâmată.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Căci astăzi plec să nu mai vin
Din lumile străine,
Căci astăzi plec să nu mai vin —
La inimă mi-au pus venin
Să te urăsc pe tine.

Dar nu'nțeleg cui, ce-a stricat
Iubirea mea senină,
Și nu 'nțeleg cui ce-a stricat,
Dar știu că visul mi-e curmat
De-o dușmănoasa mână . . .

. . . Tu, celce 'n plete flori mi-a pus
O 'ntreagă primăvară,
Tu, celce 'n plete flori mi-ai pus
Și doruri tainice mi-ai spus
În fiecare seară:

Rămâi cu sufletul curat
Străin de plâns și jale,
Rămâi cu sufletul curat
De gânduri negre nepătat —
Și flori să-ți crească 'n cale . . .

Ci în amurg, când pribegști
Stingher peste coline,
Ci în amurg, când pribegști
Și visuri gingașe-ți urzești —
Să te gândești la mine . . .

GLASURI...

Glasul vremii îmi vorbește:

— Uite, toamna 'n prag sosită . . .

Printre ramuri vântul cântă

Arii triste de 'ngropare . . .

Le 'nțelegi ?

Și-ascultă încă :

Inima ce te iubește

Azi mai mult ca niciodată

Te dorește . . .

Deci așteaptă :

Vine . . .

Glasul inimii șoptește :

— Când s'a dus, a lăcrimat

Și'n atâtea nopți de veghe

Printre lacrimi te-a chemat.

Din întrauritul fir

Ce-l urzirăți împreună

Câte vise și-a 'nchiegat . . .
Vine azi, eu simt prea bine,
Orice piedeci i-s'ar pune :
Vine . . .
Cântă și zimbește:
Vine . . .

Ne'nduratu' glas al minții :
— Ești copilă și-l iubești . . .
Dar ascultă:
Vremea toate le 'nvechește,
Poate azi nu te iubește.
Ce vrei ?
Alte plaiuri, alte vise
Alte inimi, — nu-i așa ?
Vezi, de ce te-ai sbuciumă ?
Visetoareo, te trezește . . .
. . . Pleacă berzele, iar frunza
Îți suspină sub picioare.
Poate plânsul ei te doare ? !
Ești copilă, prea copilă, știu . . .
Lasă visele și-ascultă
Glasul meu ce'n veci nu minte :
Ți-e zădarnic' așteptarea
Între voi s'a stins Uitarea,
Ți-e zădarnic plânsul . . .
El s'a dus în țări străine
Și-a uitat demult de tine . . .
— Ce-l aștepti dar, ce visezi ?
Cel plecat
Nu vine . . .

A SOSIT . . .

A sosit . . . De-acum fii vesel!
Suflet vecinic zbuciumat,
A sosit și-ți bate 'n poartă
Cel de-a pururi așteptat.

Si-uite: nici o umbră vremea
N'a pus stavilă 'ntre voi . . .
Suflet ne 'nțeleș, ce tremuri,
Ce-ți curg lacrimi șiroi ?

Poate plângi de fericirea
Că-l mai vezi odată 'n prag ?
— Vezi, când vremea nu-l aduse
Țara mi-l chemă sub steag . . .

□ □

CÂNTECE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

I

Două fire de mărgele
Port de-o vreme la grumaz
Prinse din argintul umed
Ce-mi tot curge pe obraz.

Unul mi-l lăsase tata
Când sbură spre norii nalți,
Altul mi l-ai dat tu dragă
Când te-ai dus peste Carpați.

II

Ce frumoasă-i noaptea asta,
Sub poleiul lunei pline
Și ce fermecat e glasul
Ce mă chiamă acum la tine . . .

. . . Vântul tremură frunzișul
Adormit, brodat cu fire —
Și eu stau pierdută 'n vise,
Cu doi picuri în privire . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

III

Geme codrul prins de friguri
Cade frunza rând pe rând,
Eu ascult în taina nopții
Streșinile lăcrimând . . .

. . . De 'nzădar urzim în taină
Visul cel mai fermecat,
Între inimile noastre
Chiar Carpații s'o 'nălțat . . .

IV

Mi-ai fost scris în primăvară :

„Când frunzișu-a veștezi,
„Călăreț din altă țară
„La porțiță-ți s'a opri . . .“

Și-am tot așteptat . . . Zădarnic,
Dorul nost nu s'a 'mplinit,
Căci vezi, codru-i gol și jalnic
Și tu încă n'ai venit . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RĂVAȘ

De-asupra codrilor golași
Luceafărul zimbește
Și din adâncu-i nepătruns
Spre casa mea privește.

Mă vede ca și altedăți:
La geam îndurerată,
X Cu ochii plânși, cu gândul dus
Cu lira înstrunată.

Și'n glastrele de către drum
Un stol de crizanteme
S'apleacă tainic spre pervaz
Parc' ar cercă să-l cheme . . .

El m'a văzut deatâteaori
Plângând în seri senine,
Și m'a văzut cântând de dor
Decând te știi pe tine.

Dar nu știe cât sbucium port
În inima-mi pustie
Acum — când tu ești dus sub steag
Iar tata 'n deal, sub glie . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ÎN AȘTEPTARE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Părinților tăi.

În visele-mi din raze 'nfiripate
Vă 'ntruchipez atâta de curat . . .
Vă văd în casa simplă dela sat
Pe unde-un nor neprihănit m'abate.

Vă văd cum stați pe prispă spre 'nserat
Cu genele de stropi înrouate . . .
Cu gândurile 'n lume 'mprăștiate
Tot urmărind pe-aceice v'au lăsat.

Trecură luni, ba ani de aşteptare
Dorind şi Ei şi Noi s'apar' o stea —
Dar steaua Noastră încă nu apare ...

... Din umbra nopţii — care-i tot mai grea
Va răsări în loc de stea, un soare,
Şi mii de ochi ce-azi plâng, va 'nsenină ...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LUCEAFARULUI

Drag lucefăr, care vecinic
Urci aceeași cale-albastră
Câte fete 'ngândurate
Te privesc dela fereastră.

Chiar și eu în toată seara
Te urmez cu ochii 'n picuri —
Și-ți destăinuesc atâtea
Tainice și dulci nîmicuri . . .

Iar tu . . . parc'ai înțelege
Că-mi ești drag — te uiți la mine
Și mă chemi — ori mi-se pare? —
Dar un dor de ducă-mi vine . . .

Cum m'aş duce! Dar de-o vreme
Îmi sunt porţile 'ncuiate . . .
Drumu-i greu — şi pân' la capăt
Poate 'n veci nu l-aş străbate . . .

. . . Drag luceafăr şi ce-ispită
Şi-a întins mregele spre mine? —
Să mă urc pe-o clipă măcar
Sus, alătura de tine.

Să-mi rotesc privirea-odată
Peste lumea adormită . . .
— Să mă uit spre Miazănoapte
Colo 'n tabăra sdrobiă.

Să-mi sărut pe rând toţi fraţii
Scumpi — ce-mi dorm trudiţi prin şanturi . . .
— Ori de nu — coboară rupe-mi
De pe uşi lăcăt şi lanţuri.

. . . Mi-aşi întoarce-apoi privirea
Să mă uit şi'n „ceea” ţară,
Să-mi cuprind cu ochii visul —
Apoi — dute singur iară . . .

LĂNGĂ ALTAR

Cucernică, cu inima cernită
Ingenunchiez la-altarul luminat ;
Aicea vin când sufletul mă doare
Lovit de orice vifor ne'ndurat.

Aici venii să uit ce chin m'apasă
Când glasul gloatei mă loveà ades
Si-mi încurcă fără cruțare firul
Din care visul cel mai sfânt mi-l țes.

Iar când un vifor făr' de-asemănare
Cel mai puternic stâlp ni l-a surpat —
Aici venii să caut ocrotirea
Să-mi mângâi sufletul inveninat.

Tu 'n schimbul suferinții trecătoare
Mi-ai prins pe frunte razele de veci
Și mi-ai schimbat în strune vibratoare
A inimii de țarnă coarde reci...

Dar eu simții căldura mâinii Tale —
Deci ți-am adus prinosul meu curat:
În Tine-mi pusei marea mea credință
Și 'ntregu-mi suflet Ți l-am închinat.

... Azi iarăși vin să-mi plec genunchii'n față-ți
Dar ruga mea-i mai caldă ca oricând,
Căci astăzi simt în jur miros de sânge.
Și-a morții aripi negre fâlfâind.

Ferbinte-mi rugă ce azi te imploară
E ruga sfânt' a unui neam întreg,
Iar viforul ce-l poartă El în suflet
Din ceas în ceas mai bine-l înțeleg...

... O rugă am părinte Atotputernic:
Readă iarăși pacea pe pământ,
Să-i rezidim în suflete altarul
Ce ni-l surpase-al urii aprig vânt.

Căci ne-om iubi mai mult ca înainte
Așa, precum Hristos ne-a învățat —
Și chiar pe Tine te-om iubi mai tare
Căci suferința grea ne-a luminat...

Readă Doamne mirii și părinții
Ce și-au lăsat iubiții suspinând —
Mi-e dor să văd, s'aud cum trec flăcăii
În seri târzii pe uliți, fluierând.

Și'n clipa sfântă a păcii adă-mi Doamne
Și mie frații — adorații frați,
Ce-mi pribegesc acum de ani de zile
Prin munții-Alpini și groaznicii Carpați...

WISE DE AJUN

Mamei.

I

S'a lăsat demult amurgul și din bolta mohorită,
Câte-un fulg ușor se cerne peste lumea ațipită.
Pela geamuri mici și scunde câte-o zare licărește,
Iar pe ulița pustie tot mai mult liniștea crește...
La căsuța peste vale zarea parcă-i mai sfioasă,
Cumpăna dela fântână cântă a lene, somnoroasă,
Căci un vânt de miazănoapte s'a pornit la colindat,
Că-i ajunul și'ncă nimeni nu-l vesti 'n tăcutul sat...
...În căsuța peste vale, în căsuța nou spoită,
— Cu ștergare, blide, cană și icoane vechi gătită —
Stă la vatra cu jăratec o nevestă 'ngândurată
Cu'n copil drăguț în brațe, iar de doi încunjurată.
Sunt spălați, gătiți drăguții cu cămăși lunguțe, albe,
Iar fetița — cea mai mare — la gât are-un șir de salbe.
Ea le-a spus un basm pe semne, căci copiii tac și-ascultă,
— Fiecare are'n mână câte-un măr și câte-o turtă —
Ea le-a spus „că între iesle dintrun grajd în astă seară.
Se va naște-Acel ce'n lume va aduce pacea iară,

Și c'atunci și dragul tata, dus în tabără, departe,
Se va reîntoarce-acasă...“ Însă plânsul o răsbate...
Tace-apoi. Neștiutorii tot senin și fără gânduri,
Urmăresc cum roade focul bucățelele de scânduri...

De căldură și de trudă cel mai mic adoarme 'ndată,
Doarme dus — și-i pică mărul și turtița lângă vatră,
Ea tresare — zece ceasuri! — se ridică 'ncetișor
Și-și așează 'n patul moale pușor de pușor.
Face-apoi la fiecare câte-o cruce — si-i sărută,
Iar când dorm le ia din mână mărul ros și mândra turtă...
Pe jăratec pune vreascuri, stinge lampa și se culcă...
— Vai, de-un an și jumătate decând jalea o usucă,
Decând a plecat la oaste și iubitul ei bărbat
Și nici vine, nici nu-i scrie — ruga 'n slăvi nu s'a nălțat.
Ce ajun! întreaga lume ce pustie-i și cernită,
Iar ea-i singură sărmana parcă 'n veci n'a fost iubită,
Parcă tot ce-a fost odată, a fost vis frumos și sfânt,
Dar pe care-l spulberase ca pe-o frunză-un aprig vânt...
„Ce fac oare cei din taberi? Dar Ionică mai trăiește?
Ia fi frig și-ascultă-afară cât de aprig viscolește,
Și-i târziu — dar la ferestre nu s'aude vre-o colindă...“
Lung se 'nchină...

Fără veste vine somnul s'o cuprindă.

Sus, pe culme o femeie se zărește cum se duce,
Nu-i nici drum, nici cărărie, iar zăpada-i mare, luce,
Ger cumplit și'n jur pustiul tot mai larg se întindea,
Viscolul întreg omătul drept în ochi îl aruncă...

Tot mai greu părea suișul, iar troienele creșteau —
Și-ale dorului ei aripi, tot mai mult se reșchirau...

Întro vale-adâncă largă, tabăra doarme trudită,
Stă femeia — și-apoi cată jos pe neașa 'nțelenită,
Printre miile de oameni ea pășește 'ncetinel,
Supta-i inimă șoptește că pe-aici va fi și el.
Ea tot cată făr' astâmpăr, toată tabăra-o răsbate .
Și-un fior și-amar și dulce biata inimă-i străbate.
Dar... abia de-i vine-a crede ce-i văd ochii într'un șanț...
El, Ionică — și-unde doarme — vrea să-l scuture de braț,
Dar din munții albi un sgomot tot mai viu se deslușește
— Ea-și dă seama că-i în lagăr și că tunul bubuește...
Vrea să plângă, vrea să-l strige și s'apleacă să-l
Dar nevasta se trezește : [cuprindă
Doi copii la geam colindă...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Colo'n tabăra trudită s'a făcut acum liniște —
Doar un vânt tăios de munte vine brazii 'nalți să-i miște,
Obosit de-atâta răcnet amuși pe-o clipă tunul —
Ori bagseama ști și dânsul că azi prăznuim Ajunul?!
...Lâng'un foc ce-i spre sfârșite, rezerviștii se'ncălzesc,
Sunt Români delângă Someș, — chiar de-ajunuri

[povestesc,
Povestesc de-o să-i mai vadă pe aceice i-au lăsat
De un an și jumătate? — și că oare ce-i prin sat?
...Cum eră pe vremi Ajunul, cum își petreceau voinicii,
Cât de viu le cântă'n suflet și azi sunetul muzicii...
Cei holtei cu ceterașii se duceau la colindat —
Oare cum e azi ajunul, azi, când ei lipsesc din sat?

Dor nețăr murit le vine de nevestă și copii,
Și pe barbele-aburite le cad picuri argintii...
Cât ar da pe-o clipă măcar să se vad' acum acasă,
Să-și astâmpere din dorul care sufletul le-apasă,
Câți din Ei decând veniră dorm sub glie'n altă țară,
Deci se'ntreabă fiecare de-or fi toți trei și mâine seară ?!
— Sunt trudiți de cruda luptă peste care au trecut,
Toți se'nchină — fiecărui i-e l'nțoliul așternut...
Zgriburiți, cu arma'n spate chiamă somnul să-i alină,
— Dar de-o jale fără seamăn le suht inimile pline...

În căsuța peste vale, în căsuța non spoită,
— Cu ștergare, blide, cane și icoane vechi gătită —
Șed la masa albă plină cu mâncări aburitoare,
Un bărbat și o nevestă frumușică ca o floare...
Lângă ei trei ingeri soro, îngerași în adevăr,
— Fiecare are'n mână câte-o turtă, câte-un măr —
Sunt spălați, gătiți drăguți cu cămăși lunguțe, albe,
— Iar fetița — cea mai mare — la gât are-un șir de salbe...
Ce nespusă fericire-i în căsuța peste vale —
Dumnezeu le-a dat pe semne toate darurile Sale.
— Dinspre sat vin unde clare de colinde trăgănite
Și la fiecare casă geamurile-s luminate...
Din văzduhu-adânc și rece stelele zimbesc smerite,
Pare-că acum și ele se simțesc mai fericite...
...Scârțae prelung portița dinspre drum și'n bătătură
Pași s'aud cum se apropie de-a căsuții prispă sură...
— Ei, auzi ?

— Colindătorii, doar azi prăznuim Ajunul...

Se trezește rezervistul :

Sus, pe dealuri, urlă tunul...

CÂNTEC

Isvorul meu de lacrimi
Se pare c'a secat,
Căci de 'nzădar de suflet
Furtunile se bat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Privirea mi-e senină —
Și cine-ar bănuî,
Că'n dosul ei durerea
Îmi crește zi cu zi ?!

Căci uite, toamna vine
Cu brumă și cu ploi
Și parcă 'n ciuda noastră
Cresc munții dintre noi.

Iar tunul geme, geme
Și frații nu-mi mai vin . . .
Mă 'ntreb de-o fi vreo, unul
Scutit de-un glonț străin?!

Și tremur ca o frunză
Din plopii dinspre drum
Văzând scumpele-mi vise
Cum se preschimbă 'n scrum.

O, cum mi-aș da din suflet
Oricare nestemat
Pe-un picur cald, ce-ar spune
Ce vijelii mă bat.

M A R I E I

Deapururea spre Tine
Mă'ntorc în clipe grele
Tu m-ai scutit Fecioară
Deatâtea patimi rele
Și tu mi-ai dat puterea
Să iert și să fac bine —
Iar eu mi-am pus nădejdea,
Credința toată 'n tine . . .
Ascultă-mă și-acuma
Când stau cu lîra 'n mână:
Dă-i farmec, dă-i frumsețe,
Dă-i glas duios Stăpână,
Să pot și mai departe
Să spun ce mă apasă —
Să fiu în veci ca astăzi:
În sat cea mai aleasă.
Și-acum, când lumea 'ntreagă-i
O mare de durere
Să'mpart la ceice sufer
Un strop de mîngăiere . . .

RUGĂCIUNE

Nepoatei mele Tuftica.

— Îngeraș drăguț și blând
Mult te rog: îngenunchind
Și cu ochii lăcrimând,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Că de-o fi și-acum să vii
Cu'n brad plin de jucării
Pela dragii tăi copii;

Să-mi aduci — de vii la noi —
În loc de-alte lucruri noi
— Pe tăticu din război . . .

□ □

TERȚET

Fulgișorii pică-a lene
Parcă-s niște albe pene —
— Iar stropii-mi se cern din gene . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cum eră pe vremi Ajunul!
Nu-mi lipseă din frați, nici unul
— Nu știam cum urlă tunul . . .

Dar . . . azi casa ni e pustie . . .
Frați-mi sunt în bătălie
Iar tata-i de-un an sub glie . . .

□ □

TERȚET

Codru-i trist și pustiit —
Ce să-ți zic cuib părăsit
Azi, când plec spre Asfințit ?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ți-aș dori să fii cruțat,
De-or ce vifor ne'ndurat,
Care'n țară ne-a intrat . . .

Dar de-o fi să nu' revin,
Schimbă-ți pufu-atuncea 'n spin
Pentru orice alt stăpân . . .

□ □

TERȚET

Du-te stol, te du cu bine
Colo 'n țările străine
Unde nu-ș c'aici : suspine . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Iar tu frunză ofilită
Pică 'n grabă, fii strivită
Și de stropi să fii jelită.

Dar revino stol drag iară
Cu-alt frunziș la primăvară —
Și ne-aduceți pace 'n țară . . .

TERȚET

Dragi cocori sosit-ați bine —
Ce-ați adus voi pentru mine
Dragi cocori din țări străine ?

BCU Cluj / Central University Library Cluj
— „Ți-am adus codrul bogat
Florile le-am deșteptat
Firea 'ntreagă'a re'nviat . . .“

*
— Tot mi-e inima amară :
Căci veniți a treia oară
Făr' s'aduceți pacea'n țară . . .

□ □

TERȚET

Stoluri dragi, bine-ați venit
In cuibșorul meu iubit —
In Ardealul meu cernit.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mi-ați adus în luncă flori
Crângu-i iațăși simțitor —
Ceru-i însă plin de nori . . .

Dar pe mine mă aflați
Tot cu ochii 'nlăcrimați
— Căci nu-i pace 'ntre 'mpărați . . .

LA UN GEAM

La un geam abia cât pumnul s'a oprit pe o clipă luna
Ea văzû căsuța albă de sub coastă 'n totdeauna
Dar nicicând ca'n seara asta n'a chemat-o s'o privească
Pe sub streșina-i plecată, casa asta țărănească...

Da, vedeà ea'n vremuri bune cum fierbeà bunica'n tindă
Și-un nepot culcat în leagăn — prins de-o fumegată
[grindă —

Se scânceà flămând în zdrențe, — pâu' mama dregeà
[pe-afară

Și cum mozoleà'n răstimpuri dramul pâinii de săcară...

Ori, cum toți așteaptă cina aburoasă să se gate

Și să vină dragul tata, dela câmp cu coasa 'n spate...

Sau ades cum stau pe prispă nepoței cu bunica

Ce le depăna povestea „cu 'ndrăcitul Cicirica“

Și cum ei, culcați în poală, cu privirea dusă 'n stele,

Ascultau cu gându 'n lumea necuprinsă, ca și ele...

— Dar acum de-atâta vreme nu s'a mai oprit să-i vadă,

Câte pacosti peste dânșii n'au putut de-atunci se cadă...

Zimbitoare și senină se apleacă și privește:

Sus, la grindă lampa-aprinsă, focu'n vatră povestește,

Iar pe marginea vetruții o bătrână gârbovită
Trage firul alb din caier și -privește 'n vag, sdrobotită...
În cotruț, motanul sdравăn cât un miel cum doarme'ntins
Sur la păr, cu pete albe parc' anume l'ar fi nins...
Lângă pat vițelul cearcă să se scoale, dar nu poate.
Iar coplii — trei, — se joacă cu'n căruț cu două roate..
Fac atâta zarvă 'n casă, parc'ar fi o lae 'ntreagă,
De'nzădar le zici să tacă ; doar ei vreau să te 'nțeleagă ?
Mama tristă și tăcută mămăliga-o pregătește,
Iar Ionel la masă singur, c'o scrisoare se căznește:

„De ieri Joiana are un vițalaș drăguț,
„Să-l vezi cum doarme-acuma ici jos pe un procuț,
„De-acum o s'avem lapte și'n cas' și de vânzare
„Căci doar ne trebuie banii să-i dea mama 'n dare,
„C'acuma-i săptămâna umblă prin sat notarul
„Și dacă nu dăm darea, a spus că ne ia carul...
„Pe Joi va vinde mama vre-o merță de bucate,
„Să-mi cumpere opinci, căci tot îmi sunt stricate,
„Căci vezi, decând te duseși tătucule 'n rășboi
„Eu merg și în pădure cu mama amândoi,
„Și eu ajut la toate și'n câmp și'n bătătură
„De-aceea mi-se strică așa fără măsură...
„Și-acum o veste bună tătucule să-ți spun:
„Mai este abia o lună și-i seară de Ajun,
„Nu știu lăsa-ne-a mama acum la colindat,
„Căci decând e bătae-i atâta jale 'n sat...
„Dar poate pân'atuncea s'or împacă împărații
„Ori doar măcar pe „urlaub“ să ne trimită tații...
„Tuțica-acum e mare și'ntruna te-amintește,
„Cu chipul dumitale s'auzi cum povestește,

„Dar mama și bunica sunt vecinic supărate,
„Că-acum de-atâta vreme nu ne trimiseși carte...
„...Ce bine-ar fi pe-urlob să te trimită-acasă,
„C'atunci de bună seamă la colindat mă lasă...”

N'a putut însă se vadă tot ce-a scris, pân' la sfârșit,
Peste fața-i zimbitoare s'a țesut un nor cernit...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LA FLORII

BCU Cluj / Central University Library Cluj
† *Prietenei Virginia Dumitru.*

Copile dragi, cu suflete curate
Voi, cari jeliți și plângeți ca și mine
Pe ceice mor și luptă 'n țări străine —
Veniți, că-un glas ne chiamă, de departe ...

... Îl auziți copile dragi? — El vine
Ca sol — trimis din gropile uitate ...
— Biet sufletul îmi geme și se sbate —
Deci să pornim pe căi de floare pline.

Plângând să strângem flori de primăvară
Și-apoi grăbind în țările pustii
La ceice dorm sub cruce „pentru țară“

Să le-așezăm pe scumpele lor glii...
— Ei vor simți'n hodina lor amară
Că-s dela noi și că-s dela Florii...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SUB CRUCE

Tată dragă iar se 'nalță sufletu-mi cernit la Tine
Dar mai greu ca niciodată urc spre-a morților coline,
Unde știu că hodinește țărna ta pe veci pierdută,
Unde știu că se desleagă taina 'n veci nepricepută...

Vin cu inima zdrobită de dureri adânci și grele...
— Tu auzi ce viu vibrează astăzi coarda lirii mele?
Azi, când nu cânt pentru mine, ci cânt pentru Gloata
Gloata ce nu mă 'nțelege — dar mă are-atât de dragă...
[ntreagă

.. Da, aici sub glia suptă zace țărna-ți neuitată...
Însă știu : schinteia-ți pură sus, spre slavă-i înălțată,
Ea văzû când îi plecară scumpii ei feciori sub steag,
Și Ea ști ce rană poartă de-atunci sufletu-mi pribeag...

Cât de-amară-i și puțină pânea bieților orfani...
Lumea-i rea și te rănește dacă n'ai părinți și bani,
De-ai fi sfânt ca un sihastru tot îți află mii de vini
Trista-ți tâmplă 'n loc de roze ei și-o 'mpodobesc cu
[spini...

Vezi, de-aceea-am plâns țărina-ți când s'a dus să nu
[mai vie,
Presimțiam că de-acum lumea ne va fi și mai pustie,
Și n'aflam o mângăere nici în bolta clară adâncă,
Căci credeam că și ea minte și că-i rece ca o stâncă...

Dar... pe 'ncetul când furtuna sufletului amuțise
Începui a înțelege, că-orice rău ce ne venise
Are-un rost. — Si-acum privirea mi-o țintesc de nou
[spre zare,
Căci decând te-ai dus imensul mai puțin străin îmi pare.

Parcă rugile trimise azi spre bolta liniștită
Au echou — și că acolo jertfa-mi este mai primită,
Pentru-aceea — cred eu — lira mi-e atât de ascultată,
Căci azi fiecare strună mi-o atingi Tu dragă tată...

...Rază scumpă, rază stinsă, vino, bine ne cuvântă
Mângăe-ale noastre inimi ce'n durere se frământă,
Ocrotește și 'ntărește pe feciorii-ți duși sub steag —
Și'mi atinge 'ntotdeauna coarda lirii, tată drag...

CÂNTEC

Visătorului Hulea.

Eu în fiecare seară
Aprindeam în colț lumină:
Mă rugam cu-întregu-mi suflet
Pentru dragostea-mi senină.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Azi luminile sporică:
Pentru tata de sub glie,
Pentru scumpii-mi frați din taberi
Cari nu știu de-o să revie?!

. . . Tu te-apropii blând, sfielnic
Aducând înc'o lumină —
Și-acum sufletul meu dornic
Mai îndelungat se 'nchină . . .

□ □

CÂNTECE

Dorule, tovarăș vecinic
Sufletelor stingherite,
Sol, ce sfarâmi depărtarea
Cu-aripile-ți oțelite.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dute repede acolo
Unde-un fir nou, scump mă leagă,
Și sărută lung, ferbinte
Tâmpla-i palidă și dragă . . .

CÂNTEC

Eu, din visele-mi răzlețe
Vreau o pânză să urzesc,
Din ea strai bogat de mire
Să croiesc:

Cu prisosul meu de lacrimi
L'aș broda cu-atâta drag,
Când stau de povești cu dorul
Seara 'n prag.

O, i-aș da întregu-mi suflet
Celui care l-aș iubi,
Peste 'ntreaga lui comoară
Rege-ar fi . . .

. . . De-ar fi cu priviri senine
Și cu păru 'ntunecat, —
Cum atâția ani de-arândul,
L-am visat . . .

EU CRED . . .

Eu cred cu sufletul întreg
În vise și'n iubire,
Eu cred în cântece și cred
În umeda-ți privire . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Însă mai mult ca'n orișice
Eu cred în zarea-albastră,
Acea, care-a răsplăti
Și suferința Noastră . . .

□ □

SOLU 'NTÂRZIAT . . .

Solu 'ntârziat ce vecinic
L-am tot aşteptat să vină,
Uite-l azi că-mi bate'n poartă
Când mi-e jalea mai păgână . . .

Tac şi-ascult. Un glas şopteşte:
— Dute de deschide 'n pripă,
E Noroçul — şi el fuge
De-al întârziat o clipă . . .

Când să plec, cellalt întreabă:
— Unde mergi ? — Stai, te-amăgeşte,
De nu crezi, te uită'n urmă-i,
Cum spre alte porţi zoreşte . . .

. . . Şi privesc cu ochii umezi,
Tristă, cum se tot departă
Solu care ani de-a rândul
Aşteptam să-mi bată 'n poartă . . .

RĂVAȘ DE TOAMNĂ

Ție.

Te-ai dus și tu, tu cea din urmă
Nădejde-a sufletului meu,
Te-ai dus spre alte țări mai calde,
Pe-un drum bătut, dar lung și greu.

Te-ai dus cu stolul cel din urmă
Ce'n fund de zare arcuia,
Iar codrul cea dintâi podoabă
Și-a smuls din păr pe urma ta.

...Aici, sub streșina ce astăzi
Instrună acordul cel dintâi,
Un pui golaș de rândunică
Privind spre codrii arămlii.

Se perde 'n ciripiri deșarte
Stingher, neînțeleș, uitat, —
Căci ceice l-au iubit odată
Spre zări mai calde au plecat.

Și l-au lăsat cu-aripa frântă
Flămând în cuibul părășit —
Bocirea lui, ce-i tot mai stinsă
Se perde 'n largul mohorît.

Eu stau la geam cu ochii umezi
Ascult și simt bocirea lui,
Al nostru plâns să'ngemânează:
Și el și eu a nimănui.

. . . O, primăvară, când veni-vei
De nou cu zestrea ta la noi,
Aduce-vei atunci cu tine
Noroc, zimbiri la amândoi.

Ori doară toamna ce coboară
Peste 'ntristatul nost pământ,
Va 'ntinde strai de frunză moartă
De-asupra unui nou mormânt?!

SONET

Sublimă noapte! Boltă înstelată
Iar luna plină din brădet răsare...
Parcă-i o castă, gingașă-arătore
Cum o privesc prin glastra 'niederată...

Dar stai și-așcultă: codru 'ntreg tresare,
Ciocniri de arme se aud de-odată...
Cu flori de foc câmpia-i semănată...
Din clipă'n clipă zarva-i tot mai mare...

Vai, râuri roșii de sânge se revarsă....
Nechez, blăstăm, scrâșniri și — pustiire...
— Aripa morții pe pământ se lasă...

... Ce-ți pasă ție mândră, rece fire
De-oi împleți cununa de mireasă,
Ori de-oi muri închisă 'n mănăstire?!

LA GARĂ

+ fratelui Virgil.

Uite-l vine — și s'a duce
Plin cu sute de voinici
Trenul urgisit și negru...
— Ceață 'n ochi ce te ridici?

Stai privire de cuprinde
În oglindă-ți tristul chip?
Vezi câți pleacă acum spre moarte?
Câți ai apelor nisip.

Cât de tulbură-i azi bolta
Și ce lung e trenul azi...

— Uite colo o biată mamă
Atârnată de grumazi.

La odoru-i cel din urmă.
Tinăr, un copil pe drept:
— Mamă las' că vin din luptă,
C'o medalie pe pept...

Cât suspin și câte lacrimi...
Numai aste-ar fi de-ajuns
Ca să spele neagra zare
Unde-i visul Nost ascuns.
BCU Cluj / Central University Library Cluj

D'apoi sângele lor tinăr
Ce-aburește sub drapel?
— S'ar putea să nu ne vină
O răsplată pentru ei?!

Și nadejdile din urmă
Ce le mai aveam — s'au dus
O, în clipa asta tristă
Câte n'aș aveă de spus.

Dar din tot ce creerul meșter
Și trist sufletul meu toarce
Una 'ntreb privind în urmă-i:
Câți din ei s'or reîntoarce?

Iar din vălmășala tristă
Plânsul mării mă pătrunde . . .
— Pentruce mi-l duc? — Privirea-mi
Sub perdea de stropi s'ascunde . . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TERȚET NOU

Sorei Rița.

Scumpe cărduri călătoare,
Iar plecați spre-apus-de-soare,
Când și frunza 'n codru moare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ci-azi nu sunt ca altădată:
Tristă, plânsă 'ndurerată
Când văd ceata voastră arcată.

Nu — căci pecând re'nturnați
N'or fi granițe'n Carpați,
— Și-o să-mi văd pe scumpii-mi frați...

Doamnă,

Căpt. P. Strat.

Eu te vedeam în visurile mele ca pe lucirca caldă-a unei rază,
Ca pe-o Madonă în al Țării suflet, ce-o bucură și blândă-i stă de pază,
Și te vedeam adese-Augustă Doamnă fermecătoare ca pe-o Cosinzeană.
În portul pitoresc și scump al Țării la vre-un isvor umplându-ți mândra cană
Iar uneori, în rozele amurguri te întrevedeam ca printr-un vis sublim
Cu lira'n mâni, cu sufletul în zare, cătând mărgeaua rară: Ilderim.
— Te adoram ca pe un vis feeric, ce știm că e, dar n'are 'ntruchipare,
Deși ne-ai fost atâta de aproape, tot îmi părea că ești departe 'n zare...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dar te-am văzut atunci eând groaznic vifor a bântuit ca ciuma Țara ta,
Nu, n'a fost vis și n'a fost nici poveste calvarul groaznic ce te-amenința...
...Parcă te văd în calea pribegiei : cu ochii plânși, cu inima rănită,
Lăsându-ți tot în mâna sortii vitregi și-urmând prin vifor Țara ta iubită...
Apoi te văd de nou 'ncrezătoare, îmbărbătând pe cei descurajați
Oțel turnând în vinele acelor cari se luptau ca lei întăritați...
— Dar cine-a fost acea Samariteană ce-a 'nseninat îndurerata frunte
Rănitului erou de prin spitale și l-a'ndemnat chiar moartea s'o înfrunte ?
Iar când sosi primejde și mai mare, când gloata murmură : „mi-e foame,

[— pâine...“ —

— Pecând dușmanul risipise totul și Foametea amenință ca mâine
Eu te-am văzut mai altfel decât gândul făuritor ar fi putut vedea,
Eu te-am văzut în zorii reci și umezi din iarna care n'o mai pot uita :
Cu mâna ta frumoasă de Regină cum descărca-i căruțele de pâine...

Tot sufletu-mi atunci se sguđuise și-a început de-atunci să ți-se 'nchine...
Am înțeles din zorii-aceia taina soldatului ce luptă ca un leu
Și moare mândru, împlinindu-și rostul mărind pe „Maica“ lui și Dum-
[nezeu...

...Și-aici la noi în blestemata Țară, unde gemeau atâți eroi-martiri
Prin temnițe, sub lanțuri ruginite, tot așteptând a vremii împliniri,
Sorbeau paharul suferinții grele până 'n adânc — și doar o vie răză
Le mai lucea prin bezna nopții crude; crezând că mâine tot au să te vază. .
Ci'n nopțile de păcură când viscol îmi sguđuia ferestrele gemând,
Eu auzeam atât de aievea glasul acelor cari se stinseră așteptând,
Și inima-mi se frământă nebună — căci nici chiar rugă nu-i mai potolea,
Sub glia crudă de prin țări străine chiar țărna Lor sârmana se sbătea
Iar glasul Lor pe Tine te chema...

Ci-azi, când Carpații au deschis cu fală triumfătoare poartă de granit,
Când granița ce despărțea odată hotarele — acum s'a risipit —
Cu inimile noastre 'nvăpăiate noi am brodat cărarea pecând vii
Să mbrățișezi de cea dintâia dată pe cei mai triști, mai buni ai Tăi copii...
Iar cu prinosul celei dintâi lacrimi din fericirea care o trăim,
Cărarea asta netedă și lată în loc de-aghiasmă sfântă o stropim...
Și'n țărna udă de atâta sânge îngenunchiem sfioși în fața ta :
Ne ești icoana sacră din părete la care vecinic ne vom închina...
Copiii noștri se vor ruga de-acuma mai îndelung — căci te vor preaslăvi
Și-urmașilor le vom lăsa ca zestre ruga atât cât Neamul va trăi,
Căci decând ești Tu scumpa noastră Mamă, a amuțit al lanțurilor glas,
Zăvoarele 'nchisorilor dușman — sub cari atâtea inimi ne-au rămas —
Sunt azi sfărmate în bucăți o mie — iar geamătul martirilor s'a stins,
Nu-l mai aud în nopțile cu viscol pela ferești sbătându-se ne'nvins...

Mormintele lui Horea, alui Iancu ți-au dovedit c'atâta te-am dorit
— Cu Ei alături deci îți zic Stăpâno : în liberul Ardeal:

„Bine-ai venit!“

CUPRINSUL

	Pag.
Basmul stelelor	5
Inimă	7
Răvaș în tabără (Mireasa)	9
Dormi ușor	11
Răvaș în tabără (Sora)	13
Ruga mării	16
Răvaș în tabără (Copilul)	19
Pe comoară	22
Răvaș în tabără (Bunicul)	25
Întinde-mi mâna	28
Glasuri	30
A sosit	32
Cântece	33
Răvaș	36
Așteptare	38
Luceafărului	40
Lângă altar	42
Vise de ajun	45
Cântec	49
Mariei	51
Rugăciune	52
Terțet	53
Terțet	54
Terțet	55
Terțet	56
Terțet	57

	Pag.
La un geam	58
La Florii	61
Sub cruce	63
Cântec	65
Cântece	66
Cântec	67
Bu cred	68
Solu 'ntârziat	69
Răvaş de toamnă	70
Sonet	72
La gară	73
Terţet nou	76
Doamnă	77

BCU Cluj / Central University Library Cluj

